

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ № 42/02-03
від 30 червня 2022 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Рівень мистецької освіти	ПОЧАТКОВА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА
Підрівень	БАЗОВИЙ
Спрямування	ЗАГАЛЬНЕ МИСТЕЦЬКЕ СПРЯМУВАННЯ
Вид мистецтва	МУЗИЧНЕ
Клас	СОЛЬНИЙ СПІВ
Тривалість навчання	5 років

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
від 30 червня 2022 р., протокол №6

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих КЗ «Луцька музична школа №1 імені Фридерика Шопена» для досягнення учнями результатів навчання (набуття компетентностей). Програму розроблено та введено в дію відповідно до вимог ч.7 ст. 21 Закону України «Про освіту» та ст. 16 Закону України «Про позашкільну освіту», Концепції сучасної мистецької школи, затвердженої наказом Міністерства культури України від 20.12.2017 №1433 та наказу від 16.07.2018 №633 «Про затвердження методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм мистецьких шкіл» для забезпечення освітнього процесу.

Мета освітньої програми – надання освітніх послуг базового (середнього) підрівня початкової музичної освіти здобувачам для задоволення інтересів особистості та суспільства шляхом створення навчального середовища, що максимально сприяє розвитку мотивації особистості до пізнання та творчості, активації здібностей, сприяння її зростанню, самовизначенню, творчій та культурно-просвітницькій діяльності, виховання сприйняття та поваги до національних та світових духовних та культурних цінностей, формування естетичних та моральних цінностей, вміння самостійно сприймати та оцінювати культурне надбання.

Основні завдання освітньої програми – продовження подальшого здобуття музичної освіти загально-мистецького спрямування, застосування набутих в процесі навчання компетентностей (знань, вмінь, навичок, розуміння, ставлення) у повсякденному житті для забезпечення естетичних потреб особистості, у тому числі через індивідуальну та колективну мистецько-творчу виконавську діяльність.

Мета опанування змісту програми – розвиток сформованих на елементарному рівні теоретичних, теоретико-практичних, практичних, виконавських компетентностей з вокального мистецтва, розвиток музикальності, естетичного сприйняття та позитивного ставлення до різних видів мистецтва через долучення до кращих зразків національної та світової мистецької, зокрема музичної, спадщини, виявлення та створення умов для розвитку творчих здібностей учнів з раннього віку.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- розвиток музично-образного мислення, естетичного смаку, навичок сприйняття музики, здатності міркувати про неї у взаємозв'язку з іншими видами мистецтв;
- формування початкових професійних компетентностей, практичних навичок щодо оволодіння засобами музичної виразності у вокально-хоровому виконавстві;
- розвиток навичок художньо-образного мислення як способу застосування мови музичного мистецтва;
- засвоєння творів видатних представників українського та світового музичного мистецтва, усвідомлення їх художнього змісту та естетичного значення;

- формування здатності здійснювати самостійний відбір та аналіз художніх музичних творів, спираючись на отриманні виконавські навички та музично-теоретичні знання;
- розвиток навичок емоційного та художньо-образного виконання музичних творів;
- розвиток здатності до гармонійної взаємодії у творчому колективі під час створення та відтворення характеру музичного образу засобами хорового виконавства;
- вироблення мотивації до самостійного навчання, творчого розвитку учня/учениці шляхом залучення до вивчення, прослуховування, виконання творів музичного мистецтва;

Освітня програма реалізується шляхом:

- використання в освітньому процесі сучасних технологій, надбань національної мистецької освіти, культури,
- врахування потреб індивідуального розвитку, поваги до особистості дитини,
- залучення учнів до творчої діяльності, участі в культурних заходах (концертах, конкурсах, фестивалях, майстер-класах, олімпіадах, творчих вечорах, театралізованих виставах тощо),
- організації відвідування учнями закладів культури (філармоній, виставкових залів, театрів, музеїв тощо),
- організації творчої та культурно-просвітницької діяльності спільно з іншими закладами освіти та культури,
- організації ефективної самостійної роботи учнів за підтримки педагогів та батьків (законних представників) учнів.

Зміст навчання за програмою базується на запровадженні сучасної та ефективної системи навчання музичному мистецтву, дитиноцентризмі (людиноцентризмі), що виявляється в можливості врахування та задоволення індивідуальних потреб кожного/ї учня/учениці в загальному процесі навчання, створенні умов для професійної художньо-творчої самореалізації особистості, модернізації змісту початкової мистецької освіти і розширення функцій мистецьких шкіл, а також академічних свобод учасників освітнього процесу.

Загальна тривалість навчання за цією освітньою програмою становить 5 навчальних років. Тривалість опанування освітньої програми учнями з числа осіб з особливими освітніми потребами визначається індивідуальним темпом набуття відповідних компетентностей та може бути збільшено. Тривалість програми за рішенням педагогічної ради може бути зменшена до 4-х навчальних років у разі, коли вступник демонструє належний рівень підготовки. В такому разі загальний обсяг навчального навантаження встановлюється робочим навчальним планом.

Здобувачі освіти можуть бути зараховані по переводу з іншого закладу початкової мистецької освіти на будь-якому етапі навчання за освітньою програмою, за наявності академічної довідки про навчання із зазначенням кількості годин з освітніх компонентів. Відповідно, навчальні годин та результати навчання враховуються в загальний обсяг навчання за освітньою

програмою. У такому випадку термін навчання, кількість годин та інші умови визначаються договором про надання освітніх послуг (про навчання).

Загальний обсяг навчального навантаження на весь строк навчання (5 років) за програмою становить 1487,5 годин з розрахунку 35 навчальних тижнів на рік.

Роки навчання	Кількість навчальних годин на тиждень	Кількість годин протягом навчального року (35 навчальних тижнів)
1-й рік навчання	8,5	297,5
2-й рік навчання	8,5	297,5
3-й рік навчання	8,5	297,5
4-й рік навчання	8,5	297,5
5-й рік навчання	8,5	297,5
Загальний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання за освітньою програмою		1487,5

Форма здобуття початкової мистецької освіти – очна.

Основною формою організації освітнього процесу є урок – індивідуальний або груповий. У межах уроку або в позаурочний час використовуються різні форми і методи навчання – мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, уроки-семінари, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, екскурсії, віртуальні подорожі, квести, перегляд (наживо чи в запису) вистав, виставок, відвідування концертів тощо. Форми організації освітнього процесу можуть бути уточнені та розширені у змісті окремих навчальних дисциплін протягом навчального року. Викладач самостійно визначає вибір форм і методів навчання, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих дисциплін.

Наповнюваність груп для проведення групових занять з навчальних дисциплін становить:

- «Сольфеджіо» – група 6-8 учнів;
- «Музична література» – група 6-8 учнів;
- «Ансамбль» – в залежності від складу від 2 до 12 осіб;
- «Колективне музикування (хор)» – група від 8 до 10 учнів.

Для проведення зведених репетицій з дисципліни «Колективне музикування» можуть об'єднуватись групи різних етапів навчання (різних освітніх програм з умовою відповідності компетентностей).

У разі неможливості сформувати групу у зв'язку із недостатністю або перевищенням відносно зазначених нормативів контингенту учнів, допускається відхилення по наповнюваності груп у той чи інший бік не більше як на 20%. У разі значного перевищення контингенту (понад 20%) поділ на

групи загальної кількості учнів відповідного року навчання здійснюється відповідно до менших значень.

Учні, які повністю виконали вимоги освітньої програми та продемонстрували визначені нею результати навчання (компетентності), отримують свідоцтво про початкову мистецьку освіту елементарного підрівня встановленого зразку.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ РОЗПОЧИНАЮТЬ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Рекомендований вік вступників – 10-11 років.

Право вступу до закладу за освітньою програмою мають громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають на території України на законних підставах.

Розпочати навчання за освітньою програмою з музичного мистецтва сольний спів на базовому підрівні може особа, яка при вступі демонструє наявність компетентностей елементарного підрівня з музичного мистецтва освітньої програми хорового співу та володіє яскравими голосовими (вокальними) здібностями – сила та об'єм звучання, тембральне забарвлення, польотність голосу, наявність природної резонансності. Також необхідною вимогою здоровий голосовий апарат (підтверджується довідкою лікаря-фоніатра). Здобувачі освіти інших освітніх програм можуть бути зараховані/переведені на навчання за освітньою програмою сольний спів на базовому підрівні у випадку демонстрації яскраво-виражених голосових даних та відповідних компетентностей.

Для виявлення рівня компетентностей вступників проводяться вступні випробування за вимогами, що затвердженні педагогічною радою. Вступники, які мають свідоцтво про мистецьку освіту елементарного підрівня КЗ «Луцька музична школа №1 імені Фридерика Шопена» за рекомендацією педагогічної ради можуть зараховуватися без вступних випробувань.

Для зарахування на навчання законні представники вступника мають надати копію свідоцтва про народження, документ, який підтверджує право на пільгове навчання (за наявності) та укласти договір із школою про надання освітніх послуг (про навчання).

3. КОНТРОЛЬ І ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на основі систематичного відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Мета контролю полягає у пошуку ефективних шляхів досягнення навчальних результатів кожного/кожної учня/учениці.

Упродовж навчання учні шкільного віку за сприяння викладачів удосконалюють навички самоконтролю, саморефлексії та самооцінювання, що виявляється в розумінні учнем/ученицею власної відповідальності,

розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках, розумінні, ставленні та їх корекції.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для організації постійного спостереження за навчальним поступом. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється як за одиничні завдання, так і за прогрес в опануванні дисциплін в цілому.

Для оцінювання рівня навчальних досягнень учнів (нормативних результатів навчання) застосовуються форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль відбувається протягом навчального року за підсумками роботи під час навчальних занять у формі опитувань або прослуховувань (модульних та семестрових). Поточний контроль здійснюється з метою оперативного моніторингу результативності навчання учня/учениці та коригування педагогічних прийомів і методів, що застосовує до нього/неї викладач.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню кожного року навчання у формі річного контрольного заходу з окремих дисциплін, або комплексного, який включає результати навчання за всіма компонентами, передбаченими освітньою програмою, в межах визначених навчальними програмами дисциплін обов'язкових результатів навчання.

Наприкінці п'ятого року навчання здійснюється підсумковий контроль за освітніми компонентами:

1. «Сольний спів» – у формі відкритого іспиту (публічне виконання програми).
2. «Сольфеджіо» та «Музична література» – у формі іспиту (комплексного іспиту, тестування тощо) з виконанням творчого завдання.
3. «Музичний інструмент» – у формі іспиту.
4. «Колективне музикування: хор, ансамбль» – у формі публічного колективного виступу.

За результатами підсумкового контролю на п'ятому році навчання у разі демонстрування учнем/ученицею результатів навчання, передбачених освітньою програмою йому/їй видається свідоцтво про початкову мистецьку освіту базового підрівня загально-мистецького спрямування.

Для оцінювання міри досягнення учнями результатів навчання базового підрівня загально-мистецького спрямування початкової мистецької освіти застосовується бальне оцінювання, яке передбачає виставлення балів (оцінок) у цифровому (числовому) виразі.

Оцінювання передбачає поділ досягнутих результатів на чотири рівня:

1. Початковий (1-3 бали).
2. Середній (4-6 бали).
3. Достатній (7-9 балів).
4. Високий (10-12 балів).

Форми, види, зміст та строки проведення поточного та підсумкового контролю навчальних досягнень учнів конкретизуються в типових та робочих навчальних програмах дисциплін.

Оцінювання на п'ятому році навчання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними власною освітньою програмою.

4. НОРМАТИВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЗМІСТ (ЦІЛІ) НАВЧАННЯ

Компетентності учнів – це знання, уміння, навички, розуміння та ціннісні орієнтації, які має опанувати кожен учень, який завершив навчання за цією освітньою програмою.

Опанування нормативного змісту навчання та освітньою програмою передбачає досягнення таких обов'язкових результатів навчання:

Вид компетентності	Зміст (цілі) навчання	Зміст компетентностей (результати навчання)
Загальна інтегрована компетентність	<p>Стійкий інтерес до музичного мистецтва, його пізнання та практичного засвоєння.</p> <p>Опанування навчального матеріалу відповідної складності (за програмними вимогами).</p> <p>Об'єктивне самооцінювання власних творчих результатів.</p>	<p>Виявляє зацікавлення музичним мистецтвом, прагне до постійного удосконалення засвоєних навичок і вмінь. Демонструє володіння програмним репертуаром.</p> <p>Самостійно виконує навчальні завдання.</p> <p>Об'єктивно оцінює результати своєї навчальної діяльності. З розумінням ставиться до зауважень, вміє виправляти помилки.</p> <p>Бере участь в концертних, мистецьких заходах, тощо.</p> <p>Спілкується державною мовою в групі, колективі, з викладачем (концертмейстером).</p> <p>Використовує для самоосвіти різні джерела інформації.</p>
Музично-виконавська компетентність	<p>Особливості функціонування голосового апарату.</p> <p>Координування голосового та артикуляційного апаратів.</p> <p>Вокально-технічні навички сольного співу та використання вокально-інтонаційних вправ для розвитку</p>	<p>Знає особливості функціонування голосового апарату. Вміє та постійно контролює стан власного голосового та артикуляційного апаратів.</p> <p>Володіє на належному рівні вокально-технічними навичками сольного співу (співацька постава, звукоутворення, чисте інтонування, дихання і звуковедення, дикція, артикуляція, робочий діапазон тощо). Досягає рівності звучання</p>

	<p>можливостей власного голосу. Художньо-образні властивості співацького голосу та їх використання під час виконання. Уміння співати з супроводом і без нього. Формування навичок ансамблевого співу. Гра на музичному інструменті в межах, передбачених навчальною програмою. Формування технічних можливостей виконавського апарату, знання основних засобів звуковидобування, розвиток музичного слуху, основних аплікатурних формул. Відповідне емоційне та художнє відтворення образного змісту в часі виконання програмних мистецьких творів.</p>	<p>голосу на всьому діапазоні. Володіє технікою нюансування відповідно до стилю і жанру музичного твору. Демонструє: - слуховий контроль за власним виконанням; - впевнене виконання музичного твору з виразним втіленням художнього образу; - добру музичну пам'ять, мелодичний та гармонічний слух; - добре розвинутий ладо-тональний слух. Виконує вокально-інтонаційні вправи для досягнення чистоти інтонування вокального репертуару. Виконує музичні твори з супроводом і без нього. Демонструє засвоєні навички чистого та осмисленого інтонування вокального твору, розвиток та мелодичного, гармонічного слуху, досягає узгодженого співу у вокальному ансамблі. Самостійно розбирає та вчить програмні музичні твори. Грає на музичному інструменті в межах передбачених навчальною програмою дисципліни «Музичний інструмент». Демонструє добре організований виконавський апарат. Відтворює програмні мистецькі твори різного характеру, жанру, форми з усвідомленим узгодженням їх технічної та художньої складових з відповідним ступенем емоційності та музикальності.</p>
Теоретично-практична компетентність	Усвідомлене сприйняття творів музичного мистецтва різних епох.	Знає видатних представників українського та світового музичного мистецтва різних епох (за програмними вимогами),

	<p>Володіння музичною термінологією (за програмними вимогами). Аналіз засобів музичної виразності та структурних елементів музичної мови. Удосконалення використання засобів музичної мови.</p>	<p>виявляє розуміння зв'язку їх творчості з історичною епохою та загальними рисами мистецького стилю (бароко, класицизм, романтизм, модернізм, сучасність). Розуміє художню виразність музичних творів. Вміє термінологічно визначати, будувати, інтонувати, грати на інструменті, визначати на слух та аналізувати лади, інтервали, акорди, ритмічні фігури; вміє розрізняти й визначати музичний розмір, темп і динаміку; володіє технікою тактування основних схем (2-,3-,4-дольних). Має поняття про тональну систему музики, транспонування. Володіє навичкою співу нот з листа. Вміє записувати одноголосну мелодію (знайому та незнайому) відповідного рівня складності. Виявляє розуміння особливостей різних музичних жанрів та форм. Володіє основами елементарного аналізу музичного твору (визначає характер; визначає лад, тональність, вивчені інтервали, акорди; прості музичні форми). Підбирає мелодії по слуху.</p>
<p>Компетентність колективної взаємодії в мистецтві</p>	<p>Виконання програмних творів у вокальному ансамблі/ хорі. Усвідомлення ролі та відповідальності кожного учасника колективу в досягненні спільного результату.</p>	<p>Виконує програмні твори у колективі (ансамблі/хорі). Узгоджує та координує власні виконавські дії з іншими учасниками ансамблю. Демонструє розуміння своєї ролі у виконавському колективі та особистої відповідальності за спільний результат виконання.</p>
<p>Компетентність з публічного</p>	<p>Культура сценічної етики. Перевтілення у</p>	<p>Володіє культурою сценічної етики та демонструє музичну (вокальну) складову в різних</p>

музичного виступу	необхідний образ на сцені. Набуття досвіду сольного публічного виступу.	мистецько-видовищних формах. Вміє донести до слухача художнє втілення музичного твору та перевтілюватися у необхідний образ. Володіє мімікою та жестами у сценічній практиці, демонструє артистичну свободу.
-------------------	--	---

Конкретні очікувані результати навчання учнів за окремими освітніми компонентами, в тому числі варіативної складової, визначаються навчальними програмами з дисциплін.

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ В ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТАХ

Нормативний зміст освітньої програми базового підрівня загально-мистецького спрямування, клас сольного співу, складається з інваріантного та варіативного складників, які є однаково обов'язковими для включення до програми навчання учня/учениці і становлять єдиний комплекс освітніх компонентів, опанування яких забезпечує досягнення нормативних результатів навчання.

Варіативний складник спрямований на забезпечення індивідуального підходу, в тому числі індивідуального темпу здобуття освіти, поглиблення фахових компетентностей, забезпечення права вибору освітніх компонентів відповідно до інтересів та потреб учня/учениці, та використовується для:

1. Запровадження факультативів, навчальних дисциплін за вибором, що розширюють компетентності за обраним учнем/ученицею фахом, або з музичних інструментів, видів мистецтва тощо. У такому випадку зміст варіативного складника формується з навчальних дисциплін, факультативів, видів діяльності за вибором учня/учениці, враховуючи можливості закладу.
2. Підсилення навчальних дисциплін інваріантного складника.
3. Репетицій, підготовки до конкурсів, інших публічних виступів, створення концертних програм тощо.

Розподіл годин варіативного складника здійснюється щороку педагогічною радою і відображається в робочому навчальному плані. Рішення про такий розподіл приймається з урахуванням профільного спрямування, кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази школи, фінансування.

Розрахунок годин у навчальному плані здійснюється на 35 навчальних тижнів на рік. У разі необхідності навчальний процес може тривати в канікулярний час.

У разі неможливості відвідувати приміщення закладу внаслідок обставин непереборної сили (стихійного лиха, несприятливих погодних умов, запровадження карантину, епідемії тощо) заняття проводяться із використанням дистанційних технологій.

Для базового підрівня початкової музичної освіти загально-мистецького спрямування, у класі сольного співу є обов'язковими такі освітні компоненти:

Назва освітнього компонента (дисципліни)	Роки навчання	Обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/учениці на весь строк навчання
<i>Інваріантний складник</i>		
Сольний спів (індивідуальні уроки)	1-5	350
Сольфеджіо	1-5	262,5
Музична література	1-5	262,5
Колективне музикування (хор, ансамбль) (групові уроки)	1-5	262,5
Музичний інструмент	1-5	175
<i>Варіативний складник (групові або індивідуальні уроки)</i>	1-5	175
Загальний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/учениці на весь строк навчання (5 років) за освітньою програмою		1487,5
в т.ч. за роками	1	297,5
	2	297,5
	3	297,5
	4	297,5
	5	297,5

Кількість концертмейстерських годин для забезпечення освітнього процесу визначається педагогічною радою з урахуванням кадрового забезпечення, фінансування та реальної потреби, але не більше 100% годин аудиторних занять, передбачених робочим навчальним планом.

6. ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

В навчальному плані деталізується зміст і структура освітнього процесу. На основі навчального плану на кожен рік складається робочий навчальний план, який є підставою для розрахунку кількості педагогічних (викладацьких та концертмейстерських) годин і ставок. Робочий навчальний план вводиться в дію наказом директора за рішенням педагогічної ради. Логічна послідовність вивчення та конкретний зміст освітніх компонентів розкривається у навчальних програмах відповідних навчальних дисциплін.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВИТИ
БАЗОВОГО ПІДРІВНЯ ЗАГАЛЬНО-МИСТЕЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ З
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА, КЛАС СОЛЬНОГО СПІВУ**

Назва навчальної дисципліни	Вид навчальних занять	Кількість годин на тиждень на здобувача				
		1 рік навчання	2 рік навчання	3 рік навчання	4 рік навчання	5 рік навчання
Сольний спів	Індивідуальні	2	2	2	2	2
Сольфеджіо	Групові	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Музична література	Групові	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Колективне музикування: хор, ансамбль	Групові	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Музичний інструмент	Індивідуальні	1	1	1	1	1
Варіативний складник	Індивідуальні/ групові	1	1	1	1	1
Тижневе навантаження на одного здобувача		8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
Загальний обсяг навчального навантаження на одного здобувача		297,5	297,5	297,5	297,5	297,5
Загальний обсяг навчального навантаження на одного здобувача на весь строк навчання (5 років)		1487,5				

Пояснення до навчального плану

1. При складанні розкладу занять (уроків) рекомендується рівномірно розподіляти навчальне навантаження кожного/кожної учня/учениці протягом тижня.
2. «Колективне музикування» – «Хор», «Ансамбль». Вибір форми колективного музикування здійснюється за рекомендацією педагогічної ради.
3. Заняття з різних форм дисципліни «Колективне музикування» можуть проводитись як по групах, так і у вигляді зведеної репетиції. Для проведення зведених репетицій можна об'єднувати учнів різних етапів навчання та різних освітніх програм (за умови відповідності компетентностей).
4. Кількісний склад учнів у групах з вивчення групових дисциплін складає: «Сольфеджіо», «Музична література» – група від 6 до 8 учнів; «Хор» – група від 8 до 10 учнів; «Ансамбль» – від 2 до 6 в залежності від складу.

У разі, якщо кількість учнів, які здобувають освіту на відповідному етапі освітньої програми менше за цю кількість, групи можуть складатися з меншої кількості учнів.

5. Крім годин, зазначених у навчальному плані, передбачені концертмейстерські години. Кількість концертмейстерських годин для забезпечення освітнього процесу визначається педагогічною радою з урахуванням кадрового забезпечення, фінансування та реальної потреби, але не більше 100% годин аудиторних занять, передбачених робочим навчальним планом.

6. Перелік дисциплін варіативної складової: «Ансамбль», «Культура мови», «Музичний інструмент», «Історія мистецтв», «Імпровізація», «Сценічне мистецтво», «Історія вокального мистецтва» тощо. Вибір дисциплін варіативної складової здійснюється за бажанням здобувача освіти з урахуванням можливостей закладу. Дисципліни варіативної складової можуть змінюватись протягом всього строку навчання, але не частіше, ніж один раз на навчальний рік.

7. За рішенням педагогічної ради можливий перерозподіл навчальних годин за роками навчання за умови, що здобувачі освіти одержать повний обсяг навчального навантаження, передбаченого освітньою програмою.

Перерозподіл годин навчального плану, варіативного складника фіксується в робочому навчальному плані, який щорічно затверджується директором школи.

7. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти передбачають здійснення таких процедур та заходів:

- удосконалення освітньої діяльності, що сприяє зростанню позитивного іміджу школи;
- оновлення методичної бази освітньої діяльності шляхом здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, навчальних програм дисциплін, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, засобів оцінювання та методів демонстрування результатів навчання, навчально-методичних матеріалів; бібліотечних фондів;
- контроль за виконанням навчальних планів, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх удосконалення;
- щорічне оцінювання освітнього процесу за кожною навчальною дисципліною учнями, їхніми батьками або іншими законними представниками за результатами добровільного опитування;
- збереження, а при можливості, збільшення контингенту учнів;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів та інформаційних систем для ефективного управління та організації освітнього процесу за освітньою програмою;
- забезпечення публічного висвітлення інформації про освітню діяльність мистецької школи;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища мистецької школи (контроль та поточне коригування взаємодії викладача і учня в організації і забезпеченні освітнього процесу);
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у навчально-методичних, наукових працях працівників школи та учнів;
- інших процедур і заходів.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Реалізацію освітньої програми забезпечують педагогічні працівники. Педагогічною діяльністю можуть займатися особи з високими моральними якостями, які мають профільну мистецьку освіту, наявність педагогічних та творчих здібностей, професійно-практичну підготовку, внутрішню потребу до вдосконалення своєї фахової компетентності, фізичний стан яких дозволяє виконувати службові обов'язки. Заклад створює необхідні умови для постійного підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників. Педагогічні працівники підлягають атестації згідно з чинним законодавством. Система внутрішнього моніторингу якості освіти в частині кадрового забезпечення складається з наступних компонентів:

1. Виконання педагогічними працівниками вимог освітньої програми та навчальних програм з окремих дисциплін.
2. Постійне підвищення кваліфікації – не менше одного заходу на навчальний рік. Викладачі мають право на вільний вибір форм підвищення кваліфікації.
3. Участь у методичних заходах – не менше одного заходу на рік.
4. Проходження атестації згідно діючого законодавства.
5. Позитивна оцінка викладацької діяльності за результатами неперсоніфікованого опитування учнів та їх представників.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

Система внутрішнього моніторингу якості освіти в частині навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності складається з наступних компонентів:

1. Наявність навчальної програми з кожної дисципліни, яка передбачена освітньою програмою, що схвалені методичною радою та затверджені педагогічною радою закладу.
2. Наявність підручників, нотних видань, що використовуються в навчальному процесі, вільний доступ до них учнів.

Матеріально-технічне забезпечення

Система внутрішнього моніторингу якості освіти в частині матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності складається з наступних компонентів:

1. Наявність відповідних приміщень для провадження освітнього процесу.
2. Наявність необхідного набору основних технічних засобів, музичних інструментів, обладнання та програмного забезпечення.
3. Наявність службових та допоміжних приміщень, які забезпечені навчальними та офісними меблями, комп'ютерною технікою.
4. Наявність підсобних, санітарно-побутових приміщень та засобів.

Якість проведення навчальних занять

Здійснення моніторингу навчально-методичного рівня проведення викладачем навчальних занять, аналіз ефективності використанні існуючих та впровадження в освітній процес різноманітних сучасних художньо-педагогічних методів, підходів та інструментів.

Моніторинг відвідування учнями навчальних занять здійснюється постійно для виявлення чинників, що призводять до невідвідування занять з окремих дисциплін. В процесі аналізу відвідування враховуються об'єктивні причини відсутності учня – хвороба, сімейні обставини тощо. Для аналізу відсутності учня без об'єктивних причин необхідна ефективна комунікація з представниками здобувача освіти в формі спілкування та анкетування.

Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів здійснюється постійно з метою забезпечення досягнення учнем результатів навчання, передбачених освітньою програмою та навчальними програмами дисциплін.

Виконання норм законодавства щодо ведення освітнього процесу державною мовою.

Упровадження в межах своїх повноважень виконання актів законодавства щодо всебічного розвитку та функціонування української мови як державної під час освітнього процесу, забезпечення ведення документації, оформлення наочності, організації та проведення творчих заходів, урочистостей, оформлення класів написами державною мовою.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)

Безперервне відстеження результатів навчання учнів, їх прогнозування та коригування на їх основі педагогічних методів і прийомів для засвоєння учнями компетентностей, необхідних для досягнення навчальної мети.

Моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів на шкільному рівні проводяться шляхом поточного та підсумкового контролю якості засвоєння знань, рекомендаціями щодо їх проведення та передбачають збирання первинних даних, аналіз і оцінку досягнень учнями результатів навчання (компетентностей), формування і ведення бази даних, завдань,

тестів, виступів, іншого інструментарію для оцінки якості освітньої діяльності, якості початкової мистецької освіти та визначення якості та ефективності роботи педагогічних працівників.

Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової мистецької освіти елементарного підрівня, вчасно приймати необхідні педагогічні рішення стосовно опанування нормативного змісту та підвищення якості надання освітніх послуг.

Моніторинг соціально-психологічного та творчого середовища

Здійснюється з метою визначення ефективності освітньої діяльності закладу, виявлення факторів, що обумовлюють, або гальмують досягнення максимально можливої ефективності освітнього процесу. Моніторинг проводиться в формі анонімного анкетування здобувачів, або представників здобувачів освіти з наступних показників:

- психологічних комфорт в закладі;
- ефективності роботи викладача (вміння зацікавити учня, доступність викладення матеріалу, вимогливість, справедливість в оцінюванні тощо);
- ставлення учня до окремих навчальних дисциплін;
- моніторинг особистого навчального прогресу учня;
- вміння самостійно працювати над завданням;
- труднощі, що виникають в освітньому процесі;
- задоволення позашкільною діяльністю;
- пропозиції щодо поліпшення освітнього процесу;
- тощо.

На основі аналізу зібраних даних розробляються заходи щодо усунення недоліків в освітньому процесі, досягнення високих результатів освітньої діяльності закладу.